

Mia Bašić, mag. iuris

Jan Erik Wetzel (ED.), THE EU AS A „GLOBAL PLAYER“ IN HUMAN RIGHTS?, Routledge 2013., p. 245

Arapsko proljeće, koje je započelo u veljači 2011. godine prosvjedima i rušenjem vlasti u Egiptu, pokrenulo je lavinu negativnih događaja koji su, vidjet ćemo nedugo nakon toga, utjecali na niz problema i političkih previranja na međunarodnoj sceni. Opservirajući te događaje koji zadnjih mjeseci izravno pogađaju Europu i narušavaju stabilnost Europske unije, njezini politički predstavnici našli su se pod povećalom međunarodne zajednice. Kako će odgovoriti na problem izbjegličke krize i učestalih, sada više ne tako neuobičajenih, napada od strane militantata Islamske države (IS ili ISIL), postalo je goruće pitanje o kojem ovisi budućnost cijele Europe.

Knjiga „The EU as a „Global Player“ in Human Rights?“, Routledge 2013., nastala je upravo na temelju događaja s početka tzv. Arapskog proljeća i produkt je konferencije koja se održala na Pravnom fakultetu Sveučilišta Lincoln u Ujedinjenom Kraljevstvu u studenome 2009. godine. Knjiga je strukturirana od četiri dijela, a svaki dio sadrži nekoliko radova koje prikazujemo dalje u tekstu. Na početku su kratak sadržaj (ix-x), nota o autorima (xi-xii), priznanja (xiii), popis kratica (xiv-xvi) i uvod urednika (p. 1-16), nakon čega slijede četiri poglavlja (p. 17-235) i indeks (p. 236-245).

Prvi dio, „The position of human rights within the EU framework“ (p. 17-66), broji tri teksta koji se bave općom pozicijom ljudskih prava unutar pravnog i institucionalnog okvira Europske unije, uključujući njihovu vezu s Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (ECHR). U ovom dijelu pronalazimo sljedeće radove: „Assessing the EU’s position on human rights: is it a desirable one?“ (p. 17-31) autora **Richarda Burchilla**; „Monitoring and enforcing fundamental rights: can the European Union measure up against other international organizations?“ (p. 32-48) autorice **Rhone K. M. Smith** i „European human rights law as a multi-layered human rights regime: preserving diversity and promoting human rights“ (p. 49-65) **Martona Varjua**.

Drugi dio, „EU human rights policies in international institutions“ (p. 66-112), kroz tri rada istražuje učinkovitost EU-promocije ljudskih prava u globalnim međunarodnim organizacijama: **Giovalin Macaj** i **Joachim A. Koops** – „Inconvenient multilateralism: the challenges of the EU as a player in the United Nations Human Rights Council“ (p. 66-81); **Olympia Bekou** i **Mark Chadwick** – „The EU commitment to international criminal justice: achievements and possibilities“ (p.82-96) i **Tamara Takács** – „Human rights in trade: the EU’s experience with labour standards conditionality and its role in promoting labour standards in the WTO“ (p. 97-112).

U trećem dijelu, „The influence of EU human rights law outside of Europe“ (p. 113-165), nalazimo tri teksta u kojima možemo vidjeti neke primjere utjecaja

europskog prava o ljudskim pravima na područje izvan EU, fokusirajući se pritom većim dijelom na Aziju i Istočnu Afriku. Evo autora i radova: **Wenwen Shen** – „Imperialistic endeavour or empty rhetoric? Analysing the EU’s promotion of human rights in China since 1989 through a ‘normative power’ perspective“ (p. 113-130); **Emiko Nakasaka** – „Too different to be relevant? Considering the global influence of EU asylum laws and policy with respect to Japan“ (p. 131-148) i **María Luisa Sánchez Barrueco** – „The promotion and protection of human rights during common security and defence policy operations: in-between a spreading state of mind and an unsolved concern“ (p. 149-165).

Četvrti dio knjige analizira jesu li određena ljudska prava, razvijena unutar Europske unije, postavila primjere koje bi mogle slijediti i druge jurisdikcije. U ovom dijelu nalazimo četiri naslova: **Wolfgang Weis** – „The EU competition policy as an international human rights issue“ (p. 166-184); **Dawn Sedman** – „Double jeopardy in Europe: What lessons for global players?“ (p. 185-196); **Angus Nurse** – „Defining the free press: Recent European case-law on political free speech, anti-terrorism legislation and the free press“ (p. 197-212) i **Joanne Milner** – „EU equality law: From protecting ‘groups’ to protection of all“ (p. 213-229). Knjiga završava zaključkom **Geoffreyja Harrisa** koji sažima zaključke svih izloženih radova i stavlja u perspektivu dosadašnje uspjehe.

Cilj ovog izdanja, prema riječima urednika, bio je doprinijeti rastućoj raspravi o vanjskoj dimenziji ljudskih prava Europske unije. Iako sama tema leži na raskrižju između međunarodnog prava, europskog prava, ljudskih prava i političke znanosti – ona ipak postavlja šire pitanje o tome ima li pravo ljudskih prava Europske unije ikakvu važnost na globalnoj razini. Knjiga „*The EU as a „Global player“ in Human Rights?*“ prikazuje vanjsku i međunarodnu važnost europskog prava ljudskih prava pomoću sudske prakse europske institucionalne zaštite ljudskih prava, dok s druge strane razmatranja izvan-europskih perspektiva iz Kine i Japana naglašavaju njihov globalni fokus. Zbog svega navedenoga, vjerujemo da će ova knjiga od posebnog interesa biti istraživačima, studentima i praktičarima na području europskoga prava, prava ljudskih prava, europskih studija i međunarodnih odnosa.